

KORTTELILATO MERIRASTI

Korttelitalo Merirasti on arkkitehti Kaarlo Leppäsen vuosina 1991–93 suunnittelema monitoimirakennus. Kohteeseen sijoittuu ala-asteen koulu, päiväkotiki sekä nuorisotalo. Rakennus muodostaa korttelikokonaisuuden, johon kuuluu lisäksi Leppäsen samanaikaisesti suunnittelema Merirasti-kappeli.

Arkkitehti Kaarlo Leppänen on syntynyt vuonna 1929, ja valmistunut arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1954. Leppänen työskenteli Alvar Aallon arkkitehtitoimistossa vuodesta 1955 alkaen, toimien Aallon toimistopäällikkönä vuosina 1956–75. Leppäsen työuraan kuului läheinen osallisuus Aallon tuotantoon ns. toisen valkoisen kauden ajalta, Vuoksenniskan kirkosta Finlandia-taloon. Leppänen siirtyi

työskentelemään omaan toimistoonsa vuodesta 1975 alkaen, ja hänen pitkä työuransa kesti vuosituhatteen vaihteeseen saakka. Leppänen kuoli vuonna 2005.

Kaarlo Leppäsen itsenäisen arkkitehtityön pääkohteet Helsingissä ovat Forumin kauppakeskus sekä Pasilan pääkirjasto. Leppänen voitti Forumin kauppakeskuksesta käydyin kilpailun vuonna 1978 yhdessä Jaakko Siuhkosen ja Kari Hyvärisen kanssa. Valmistuttuaan vuonna 1985 Forum edusti uudenlaista liikerakentamisen mallia kaupungin keskustassa. Forumin kaupunkikuvallinen asema Mannerheimintielle on merkittävä. Leppäsen suunnitelmiin kuuluu myös 1986 valmistunut Helsingin pääkirjasto, joka on Itä-Pasilan alueen nuorimpia kohteita. Leppäsen uran keskeisellä sijalla on kuitenkin hänen pitkäaikainen työnsä Alvar Aallon toimistopäällikkönä, joka jätti pysyvät heijastukset myös hänen itsenäisesti suunnittelemiinsa rakennuksiin. Aallon arkkitehtuurin välitön perinne näkyy Suomessa vain harvojen arkkitehtien työssä, Leppänen kuuluu tähän joukkoon. Aallon arkkitehtintyön kokonaisuuden arvo vakiintui 1980–90-lukujen taitteessa, ja samanaikaisen postmodernismin pohjustaman vapautumisen myötä hänen arkkitehtuurinsa aiheet nousivat sitaatteina esille uudistuvan modernismin piirissä. Tämä luo taustan myös arkkitehti Kaarlo Leppäsen omalle tuotannolle.

Merirasti-korttelikokonaisuus sisältää laajan tilaohjelman käsittäen koulun, päiväkodin ja nuorisotalon, sekä kokonaisuuteen liittyvän kappelin. Päiväkodin, koulun ja nuorisotalon toiminnat liittyvät ketjumaisesti toisiinsa, muodostaen Jaluspolkua reunustavan rakennusrintaman Fokkatorilta Meri-Rastilan torille. Rakennusten itäpuolelle jää suojaista leikki- ja kokoontumispiha, jonne siirrytään kappelin rajaaman portin kautta. Korttelipiha liittyy visuaalisesti viereiseen Haruspuistoon. Myös pihalla on säilynyt luonnonmuotoja, kuten ilmeikäs silokallio, jota vasten koulun juhlasalin taitteiset muodot suurine lasipintoineen avautuvat. Rakennus on sovitettu huolellisesti ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja olemassa olevaan viherympäristöön.

Laajan tilaohjelman käsittävä rakennus jakautuu pienimittakaavaisiin osiin. Kokonaisuus on yksi- kaksikerroksinen ja julkisivut ovat valkoisia elementtirakenteisia. Selkeäpiirteistä kokonaisuutta elävöittävät plastiset arkkitehtuurimotiivit mm. juhlasalin viuhkamainen muoto, sisäänkäyntikatos ja nuorisotalon kokoontumissalin kattomuoto. Ulkokehän katujulkisivua leimaa voimakkaasti profiloitua puurakenteinen räystäsmuoto, samoin juhlasalin kattorakenteet ovat massiivisia puupalkkeja. Koulun sisätilat ovat valoisat ja avarat, erityisesti pääsisäänkäynnin arkkitehtonisesti ilmeikäs aula. Taiteilija Heikki W. Virolaisen teokset ovat elimellinen osa kokonaisuutta. Koulun luokkakäytävät avautuvat toiminnallisiksi syvennyksiksi. Kappeli yhdistyy kokonaisuuteen eheästi, samalla erottuen ilmeikkäine lasirakenteineen ja paviljonkimaisine siipineen. Rakennusten suojaama korttelipiha muodostaa pienimittakaavaisen ja elävän kaupunkitilan, jonka käyttäjiä ovat alueen lapset ja nuoret.

Korttelitalo Merirasti on suunniteltu Meri-Rastilan alueen toiminnalliseksi ja arkkitehtoniseksi keskuksiksi. Kokonaisuus on suunniteltu yhtenäisesti ja eheästi. Rakennukset ovat tunnetun arkkitehdin Kaarlo Leppäsen tuotannon ja rakennusajan luonteenomaisia edustajia. Merirastin rakennusten muodostama kokonaisuus rakentaa alueen identiteettiä, ja kohteella on paikallista arvoa. Kaupunginmuseon arvion mukaan rakennusten kunto ei uhkaa niiden ylläpitoa ja säilyttämistä.

Sari Saresto

Helsingin kaupunginmuseo, kulttuuriympäristöpäällikkö

Mikko Lindqvist

Helsingin kaupunginmuseo, arkkitehti, kulttuuriympäristötiimi
